

PŘEHLED VÝZKUMŮ

57-1

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 57
Volume 57

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada Editorial board	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Hedvika Břínková, Jiří Juchelka, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Barbora Tesařová
Software Software	Adobe InDesign CC
Fotografie na obálce Cover Photography	Zelená Hora (okr. Vyškov). Starobronzový kamenný segment. Zelená Hora (Vyškov District). Early Bronze Age stone segment.
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design, s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2016
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2016 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

CHVALNOV-LÍSKY (K. Ú. LÍSKY, OKR. KROMĚŘÍŽ)

„Kletiny“. KZP. Sídliště. Záchranný výzkum.

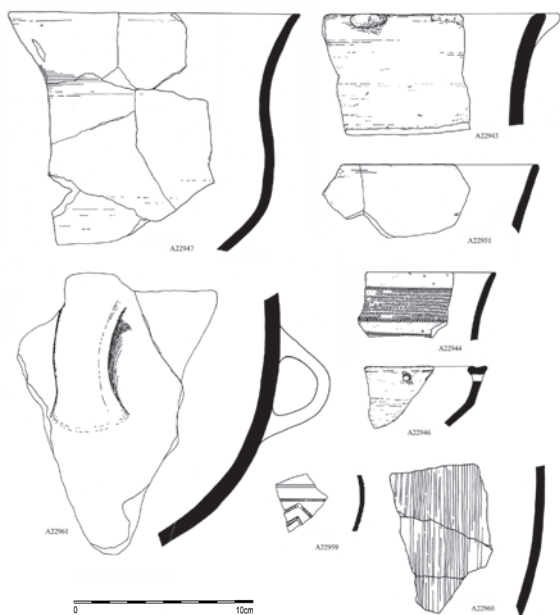
Na počátku roku 2015 proběhl při realizaci průzkumného geologického vrtu na k. ú. Lísky v trati „Kletiny“ (plochu stavby lze na ZM ČR 1:10 000, list 24-44-04, určit mezi koordináty 164/108 – 169/104 – 169/96 a 158/100 mm od Z/J s. č.) záchranný archeologický výzkum, při kterém se podařilo zachytit a prozkoumat celkem 3 archeologické objekty, které jsou na základě materiálu vyzvednutého z jejich výplní datovány do období pozdního eneolitu a náleží kultuře zvoncovitých pohárů (obr. 9).

Dva objekty byly zachyceny poměrně blízko sobe, další byl pak dislokován několik desítek metrů od nich. Jednalo se o běžné sídlištní jámy, v jejichž výplni byly kromě keramických fragmentů a zbytků mazanice nalezeny i zlomek kamenné sekerky a drobný broušený klínek (tzv. „odštěpovač“). Zvláštní charakter měl objekt, ve kterém bylo zachyceno větší množství propálených úrovní, a mohl by snad být určitým druhem otopného zařízení. Archeologickým výzkumem se tak podařilo objevit na k. ú. Lísky zcela novou sídlištní lokalitu KZP, jejichž výčet je na území okresu Kroměříž dosud jen sporadický.

Miroslav Popelka

Resumé

Chvalnov-Lísky (Kat. Lísky, Bez. Kroměříž), „Kletiny“. Glockenbecherkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 9. Chvalnov-Lísky. Výběr nálezů z výzkumu. Kresba P. Halbsgut.

Abb. 9. Chvalnov-Lísky. Auswahl der Funde. Zeichnung P. Halbsgut.

IVANČICE (K. Ú. BUDKOVICE, OKR. BRNO-VENKOV)

Intravilán. KZP. Kostrový hrob. Záchranný výzkum.

V podzimních měsících roku 2015 ohlásil p. Juránek z Budkovic náhodný nález několika kostí a dvou celých keramických nádob na zahradě svého domu (parcela č. 2126/1) při kopání hrobu pro psa. Po oznámení této skutečnosti nálezy také odevzdal a podařilo se určit, že se jedná o inventář náležející kultuře se zvoncovitými poháry. Zahrada se nachází nad prudkým jižním svahem padajícím do údolí řeky Rokytne. Polohu lze určit na ZM ČR 1:10 000, list 24-34-16, souřadnicemi 141/145 mm od Z/J s. č.

Následně byl v zahradě proveden archeologický průzkum, jehož účelem byla dokumentace vzniklé situace. Bylo zjištěno, že výkopem bylo narušeno uložení dolních končetin pohřbeného jedince, bylo proto rozhodnuto o průzkumu celého hrobu. Po ručním odkryvu ornice se v hloubce cca 40 cm vyrýsovala hrobová jáma a po exkavaci tmavého zásepů se podařilo vypreparovat skelet pohřbeného (obr. 10). Jednalo se o jedince uloženého ve skřčené poloze na pravém boku, tedy o ženu. U hlavy byla umístěna nezdobená nádoba zvonovitého tvaru, zbylé dvě (již dříve odevzdané) byly původně uloženy u dolních končetin. Další drobné nálezy se sestávaly ze dvou špatně dochovaných jantarových korálek a čtyř kostěných ozdob (tyčinky půlkruhového průřezu zdobené po jedné straně vrubořezem), které v moravském materiálu zatím nemají analogie. U krku byl umístěn knoflík se dvěma otvory do písmene V.

Ivan Čižmář

Obr. 10. Ivančice (k. ú. Budkovice). Hrob kultury se zvoncovitými poháry.

Abb. 10. Ivančice (Kat. Budkovice). Grab der Glockenbecherkultur.

Resumé

Ivančice (Kat. Budkovice, Bez. Brno-venkov), gebauster Teil der Gemeinde. Glockenbecherkultur. Grab. Rettungsgrabung.

KOBEŘICE (K. Ú. KOBEŘICE VE SLEZSKU, OKR. OPAVA)

„Za Šíleným“. KNP. Sídliště. Záchranný výzkum.

Na podzim roku 2014 byl realizován záchranný archeologický výzkum vyvolaný přípravou území pro plánovanou výstavbu několika rodinných domů při východním okraji obce Koberice (ZM ČR 1:10 000, list 15-41-06, 416/76, 415/74, 427/70, 429/72 mm od Z/J s. č.). Konkrétně se jednalo o účelové zpevnění plochy na parcelách č. 576/6 a č. 576/1 s návazností na ul. Polní a rovněž o napojení kanalizace a vodovodu na ul. Nádražní. Zkoumaná lokalita je situována zhruba 150 m od Oldřišovského potoka v nadmořské výšce 255 m, v dolní partii výraznější terénní vlny klonící se k severozápadu.

Na lokalitě bylo prozkoumáno 27 zahloubených objektů, z nichž 15 lze interpretovat jako kúlové a sloupové jámy, povětšinou bez možnosti bližšího časového začlenění. Pět sídlištních jam je možno připsat lidu lužických popelnicových polí (viz oddíl Doba bronzová), čtyři zahloubené objekty lze na základě vyzvednutého materiálu datovat do pozdní doby kamenné. Ze skupiny eneolitických objektů stojí za zmínku poměrně plynule zahloubená jáma (obj. 517) oválného půdorysu s delší osou (1,80 m) orientovanou ve směru jihovýchod – severozápad, ve které byly nalezeny kromě fragmentární keramiky i dva téměř zcela dochované nezdobené šálky s páskovým uchem převyšující okraj nádoby a části dalších pěti drobných nádobek, přeslen, část znotěrky, silicitový úštěp a hrudka hematitu se stopami užití. Bohatě na nálezy bylo rovněž soujámí situované při jihovýchodním rohu skrývky (obj. 519), z jehož prachovo-jílovité výplně bylo získáno přes 280 keramických jedinců, nezdobených či zdobených plastickými i vhloubenými prvky, dva celé přesleny a části dalších osmi, hlazená plochá sekyrka ze serpentinitu, část brousku, zlomky hematitu a 63 kusů štípané industrie převážně typu SGS. Nálezový celek lze zařadit do období kultury nálevkovitých pohárů (obr. 11).

V červnu roku 2015 proběhla skrývka ornice při východním okraji parcely č. 576/6, a to v souvislosti s výstavbou rodinného domu. Na staveništi bylo identifikováno pět sídlištních objektů a 21 kúlových jamek. Jedna jáma náleží lidu lužických popelnicových polí (viz oddíl Doba bronzová). U ostatních objektů je datace problematická. V kruhovém objektu č. 508 bylo nalezeno pouhých 17

zlomků keramiky bez jakýchkoli chronologicky citlivých prvků a 20 kusů silicitu, které se jeví spíše jako neolitické či eneolitické. Objekt narušuje linii kúlových jamek táhnoucí se přes celou plochu staveniště od severovýchodu k jihozápadu, a dokládá nám existenci zde stojící pravěké nadzemní konstrukce. Ani z těchto objektů však nepochází přesvědčivý datovací materiál. Vzhledem k prokázanému působení lidu kultury nálevkovitých pohárů na severní části parcely, tak i zde snad můžeme hovořit o vzniku v pozdní době kamenné.

Iva Vondroušová

Resumé

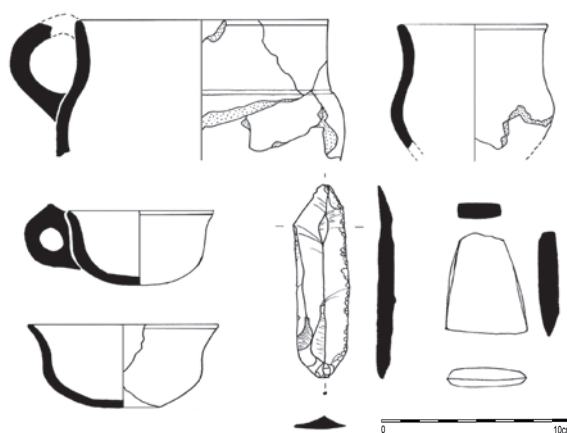
Koberice (Kat. Koberice ve Slezsku, Bez. Opava), „Za Šíleným“. Trichterbecherkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

LAŠKOV (K. Ú. KRAKOVEC NA MORAVĚ, OKR. PROSTĚJOV)

„Kopce“. Eneolit. Ojedinelé nálezy. Povrchový sběr.

Během rekognoskace terénu prováděné v jarních měsících roku 2011 na katastru obce Krakovec na Moravě, byly na poli v trati „Kopce“ (kóta 346 a její okolí; lokalizace, bod v okruhu 100 m: X = 1118556, Y = 566056 /S-JTSK/) nalezeny dva ojedinelé nepatinované štípané nástroje. V jednom případě jde o fragment čepelky, ve druhém nejspíše o výrobní odpad. Datace těchto nálezů je možná rámcově do období neolitu anebo eneolitu.

Karel Faltýnek, Pavel Šlězár

Obr. 11. Koberice. Výběr nálezů z obj. č. 517 a 519. Kresba L. Sedláčková.

Abb. 11. Koberice. Funde aus den Objekten Nr. 517 und 519 (Auswahl). Zeichnung L. Sedláčková.